

ĐẠI-ĐẠO TAM-KỶ PHỔ-ĐỘ
TÒA-THÁNH TÂY-NINH

CAO-ĐÀI
MẪU SỐ CHUNG CHO CÁC NỀN TÔN GIÁO
.....
QUANG THÔNG
.....

TÀI LIỆU SƯ TÂM 2023
hai•không•hai•ba

Ebook được hình thành bởi chuyển đổi tài liệu phổ biến từ Website **CAODAISMEINTERNATIONAL.BLOGSPOT.COM**. Mọi góp ý, đề nghị bổ túc, sửa đổi những sơ sót, có thể có do sự trình bày, xin vui lòng gửi điện thư vào địa chỉ: *tamnguyen351@live.com*

Thành thật tri ơn **SOẠN GIẢ QUANG THÔNG** và **BAN PHỤ TRÁCH PHỔ BIẾN KINH SÁCH WEBSITE CAODAISMEINTERNATIONAL.BLOGSPOT.COM** đã bỏ nhiều tâm-huyết và công sức trong việc sưu tập, biên khảo, đánh máy, in ấn hay phổ biến trên Website ngò hầu **GIÁO-LÝ ĐẠI-ĐẠO** được phổ truyền rộng rãi, lưu lại di-sản tinh-thần vô-giá cho thế-hệ hiện tại và nhiều thế-hệ tiếp nối mai sau.

California, 10/11/2023

Tâm Nguyễn

Website: tusachCAODAI.wordpress.com

CAO-ĐÀI
MẪU SỐ CHUNG CHO CÁC NỀN TÔN GIÁO
.....
QUANG THÔNG
.....

MỤC LỤC

CAO ĐÀI LÀ MẪU SỐ CHUNG CHO CÁC NỀN TÔN GIÁO.....	7
--	----------

CAO ĐÀI LÀ MẪU SỐ CHUNG CHO CÁC NỀN TÔN GIÁO

▪ *Quang Thông*

KHI TRAO ĐỔI, TÌM HIỂU VỀ CÁC NỀN TÔN GIÁO, CHÚNG TA THẤY MỖI TÔN GIÁO ĐỀU CÓ MỘT VÀI sở trường riêng của họ. Tuy nhiên chỉ có Đạo Cao Đài là bao gồm ưu điểm của tất cả các nền tôn giáo gom lại... Chúng ta có thể nêu lên như:

1 – Một đức tin trọn vẹn vào Đấng Cha Trời và mọi sắc dân, mọi người đều là anh em ruột thịt, điều này sẽ tạo nên một thế giới hòa bình, thương yêu, sẽ chấm dứt nạn chiến tranh tương tàn, tương sát lẫn nhau. Đặc biệt Cao Đài thờ cả Ngôi Âm là Đức Diêu Trì Kim Mẫu là Mẹ sanh của toàn chúng sanh...

Thánh giáo Đức Chí Tôn dạy Đạo cho một người Pháp:

“Muốn đến Thầy thì phải cầu nguyện. Thầy không bao giờ không cảm ứng với những lời cầu nguyện chơn thành. Như thế đủ chứng tỏ cho con tin rằng Thầy là Đức Jehovah của dân Hébreux, vị Chủ Tể của quân lực dân Israel, vị Thánh vô danh của dân Do Thái, vị Đại Từ Phụ của Chúa Jésus Cứu Thế, con chỉ cần cầu nguyện Thầy với danh hiệu CAO ĐÀI thì sẽ có sự cảm ứng chấp thuận”.

Từ câu Thánh giáo này chúng ta suy diễn ra tất cả các Đấng Tối Cao của các Tôn giáo khác tôn thờ

như Đấng Allah của Hồi giáo cũng là Đấng Chí Tôn trong Đạo Cao Đài. Và nay tất cả các tôn giáo cầu nguyện chung một danh xưng Cao Đài thôi cũng được cảm ứng... Tức là ĐỨC CHÍ-TÔN muốn họ qui hiệp về Cao Đài vậy...

Người Cao Đài gọi Đức Chí Tôn Đại Từ Phụ là Cha Thiêng Liêng vì Người ban cho mỗi người một điểm Linh Quang tức là Chơn Linh hay linh hồn. Chúng ta gọi Đức Phật Mẫu là Đại Từ Mẫu vì Người ban cho mỗi người một điểm Chơn Thần là đệ nhị xác thân của chúng ta.

Nếu mỗi người đều nhận ra Cha Mẹ Thiêng Liêng thì sẽ coi nhau như anh em ruột thịt. Cả thế giới sẽ đối xử nhau bằng tình thương yêu huynh đệ đại đồng. Cho nên một nền tảng giáo lý đại đồng này rất quan trọng. Nếu các tôn giáo có một đức tin như vậy sẽ không còn có sự xung đột lẫn nhau. Thí dụ Hồi Giáo và Thiên Chúa Giáo, là 2 tôn giáo có nhiều tín đồ nhất hiện nay đi đến hòa hợp thì các tôn giáo khác sẽ noi gương và đi đến hiệp đồng nhân loại.

Chúng ta ước mơ một ngày nào đó có những vị lãnh đạo Hồi Giáo và Thiên Chúa Giáo sẽ cùng tham dự chung một buổi cầu cơ nơi Đền Thánh họ sẽ thấy được Đức Chúa Trời hay Đấng Allah cũng là một và sẽ chấm dứt sự hiểm khích hàng trăm năm nay vậy.

2 – Đạo gồm 3 Đài mà Đức Chí Tôn chưởng quản. Bát Quái Đài là linh hồn của Đạo, nên trải qua thời gian không sợ Đạo bị qui phạm.

Xưa nay các nền tôn giáo bị qui phạm là do phạm

tâm của các môn đồ canh cải sai lạc đi. Ngày nay Đạo Cao Đài với HIỆP-THIÊN-ĐÀI là cơ quan giám sát “*không ai qua luật mà Hiệp-Thiên-Đài không biết*” và mỗi khi Hội Thánh Cửu-Trùng-Đài bàn thảo dự luật mới bắt buộc phải có chức sắc Hiệp-Thiên-Đài tham dự để bảo thủ chơn truyền. Ngoài ra trên hết còn có Đức Chí Tôn cùng Tam Trấn Oai Nghiêm thay mặt ĐỨC CHÍ-TÔN ban luật lệnh để Hội Thánh thi hành. Cho nên Đạo có thể tồn tại đến thất ức niên (*bảy trăm ngàn năm*) mà không sợ biến thành phàm giáo.

3 – Sự thông công qua cơ bút làm cho 2 cõi hữu hình và vô hình gần nhau và chúng ta học hỏi được những huyền vi bí mật mà ít tôn giáo nào có được.

Nhờ sự thông công qua cơ bút các Đấng Thiêng Liêng mới có thể chỉ dạy Hội Thánh khi cần thiết... Có nhiều người hoài nghi về việc cầu cơ bút, nhưng cơ bút CAO-ĐÀI phải do chức sắc cao cấp Hiệp-Thiên-Đài đảm trách và những vị này cũng đã được Ông Trên chấp thuận.

Các tôn giáo khác cũng có những cách kết nối với cõi vô hình như là cầu nguyện để thấy được những phép lạ hiện ra... nhưng cách cầu cơ bút như CAO-ĐÀI là tiện lợi nhất. Thí dụ như bên đạo Công giáo muốn phong Thánh cho một vị nào phải qua những thủ tục phức tạp như thành lập ủy ban để nghiên cứu về phẩm hạnh rồi phải có những phép lạ của vị đó thể hiện được như trị bệnh hay giúp người qua tai nạn chẳng hạn... Có khi những thủ tục phải trải qua hàng chục năm mới xong một vụ phong Thánh. Trong khi CAO-ĐÀI chỉ cần cầu cơ bút chỉ dạy hay các Đấng sẽ tự động chỉ dạy

cho biết như trường hợp Ngài Phổi Thánh Màng, Phổi Thánh Thoại...

Cho nên cấu cơ bút chính xác như đạo Cao Đài là một phương pháp thông công với cõi vô hình là tiện lợi nhất.

4 – Đức Chí Tôn ban cho Pháp Chánh Truyền là bộ Hiến Pháp thành văn quý báu của Đạo mà chưa tôn giáo nào có được.

Ngay từ ngày Lễ Khai Đạo Đức Chí Tôn đã giáng cơ ban cho Pháp Chánh Truyền, trong đó qui định quyền hạn chức sắc CỬU-TRUNG-ĐÀI là cơ quan Hành Chánh Đạo và chức sắc HIỆP-THIÊN-ĐÀI là cơ quan giám sát phù hợp với tinh thần dân chủ của nhân loại hiện nay.

Điểm đặc biệt là cách soạn thảo và thông qua một Đạo luật do các vị chức sắc cao cấp là Đầu Sư, Chương Pháp, Giáo Tông và Hộ Pháp. Điều này tránh được sự cai trị độc tài trong cửa Đạo.

Tuy nhiên các hàng phẩm chức sắc không chỉ giới hạn trong Pháp Chánh Truyền mà sau này các Đấng còn chỉ dạy lập thêm chức sắc cấp thấp của HIỆP-THIÊN-ĐÀI từ phẩm Tiếp Dẫn Đạo Nhơn đến phẩm thấp nhất là Luật sự. Sau đó Đức Lý Đại Tiên và Đức Hộ Pháp còn lập thêm Thập Nhị Đẳng Cấp của Cơ Quan Phước Thiện rồi chức sắc Ban Thế Đạo,... Tức là tùy theo nhu cầu tiến hóa của nhơn sanh mà các Đấng có thể lập thêm các hàng phẩm chức sắc khác để nhơn sanh có cơ hội nhập vào trường thi công quả để đoạt vị tùy theo khả năng của mình. Đó là cơ tận

độ của đạo Cao Đài.

Các Đấng cũng có dự trù sau này các nền tôn giáo khác xin nhập vào đạo Cao Đài, các vị chức sắc của họ có thể gia nhập vào hàng phẩm Thập Nhị đẳng cấp tùy theo công đức của họ. Và các hàng phẩm chức sắc Phước Thiện thì không có giới hạn về nhân số nên có thể dung nạp bao nhiêu cũng được.

Tóm lại một nền Đạo có nhiều hàng phẩm chức sắc để có thể dung nạp nhiều hạng nhơn sanh thì ta chỉ thấy trong Đạo Cao Đài...

5 – ĐỨC CHÍ TÔN còn ban cho QUYỀN VẠN LINH ngang với QUYỀN CHÍ TÔN tại thế, đây là tinh thần dân chủ cao độ.

Khoảng cuối năm 1931, Đức Chí Tôn giảng cơ dạy thành lập Quyền Vạn Linh gồm 3 Hội: Hội Nhơn Sanh, Hội Thánh và Thượng Hội. Đây kể như là Cơ Quan Lập Pháp (*Quốc Hội gồm 3 viện*) của Đạo. Quyết nghị của 3 Hội gọi là Quyền Vạn Linh ý nghĩa là Quyền của cả chúng sanh, Quyền này có thể đối lại với Quyền Chí Tôn tại thế do hai vị Giáo Tông và Hộ Pháp hợp lại. Nếu so sánh với cơ chế đời thì như là Quyền của Toàn dân đối lại với Quyền của lãnh đạo cả nước. Đây là điểm tuyệt vời nói lên tinh thần dân chủ cao độ. Và điểm đặc biệt là Quyền hành của Hội Nhơn Sanh (*đại diện cho tầng lớp thấp thời của tín đồ*) rất lớn như là chức sắc hành chánh muốn cầu thăng phẩm vị cao hơn, Hội Thánh phải đưa ra Hội Nhơn Sanh duyệt xét trước. Nếu nhơn sanh không đồng ý coi như vị này bị mất phần thăng thưởng.

H – Về cơ chế chánh trị Đạo theo Đức Hộ Pháp còn là khuôn mẫu cho cả chánh trị đời phải noi theo để có một khuôn mẫu xã hội tốt đẹp sau này...

Đức Hộ Pháp thuyết Đạo trong Con Đường Thiêng Liêng Hằng Sống, ngày 8 tháng 10 năm Mậu Tý 1948:

“...Ngày giờ nào trên mặt địa cầu này, Quốc gia xã hội nhưn quần biết tìm chủ quyền đặc sắc vĩnh cửu, công chánh, tức phải đồ theo Pháp chánh của Đạo Cao Đài, tạo hình tướng chánh thể quốc gia. Có lẽ ngày giờ đó thiên hạ mới thấy chủ quyền đạo Cao Đài định thật quyền cho quốc gia và cho toàn nhưn loại...”

Pháp chánh là cơ chế tổ chức các cơ quan trị quyền trong Đạo, theo bản hiến pháp của Đạo là Pháp Chánh Truyền. Chũ Pháp chánh ngoài đời gọi là chánh thể của một quốc gia. Chánh thể một quốc gia được qui định trong Bản hiến pháp của quốc gia đó, thí dụ như chánh thể Quân chủ lập hiến, chánh thể cộng hòa tổng thống, ...

Lời dạy trên của Đức Hộ Pháp có ý nghĩa là chánh thể Quốc gia muốn cho tốt đẹp đặc sắc vĩnh cửu, công chánh phải đồ theo nền Pháp chánh của Đạo Cao Đài như là Pháp Chánh Truyền đã qui định. Tức là cách tổ chức và phân quyền giữa hành pháp, lập pháp và tư pháp đời nên rập khuôn theo Pháp chánh của đạo Cao Đài như là hệ thống chức sắc hành chánh CỬU-TRÙNG-ĐÀI, hệ thống chức sắc HIỆP-THIÊN-ĐÀI, Cách thành hình một đạo luật, Ba Hội của Quyền Vạn linh, hệ thống tư pháp, tòa án Đạo,...

Chúng ta biết rằng Pháp Chánh Truyền do Đức

Chí Tôn ban cho và Đức Hộ Pháp chú giải chi tiết ra. Ngày xưa người Pháp cho rằng Cao Đài có ý lập một quốc gia trong một quốc gia khi họ nhìn thấy cơ chế tổ chức giống như một nhà nước của Đạo...

Đức Chí Tôn cũng có lời Thánh giáo qua TNHT^[1]:
“*Những ai là đạo đức đọc đến cách lập pháp của Thầy mà chẳng mừng mừng dùm cho nhân loại...*”

Nhu vậy nên Pháp chánh của Cao Đài cũng là mẫu số chung cho chánh trị đời nường theo sẽ được tốt đẹp.

7 – Nữ phái được nâng đỡ vào hàng chức sắc và số lượng không giới hạn chỉ trừ ra 2 phẩm cao nhất mà thôi. Chưa có tôn giáo nào có hàng phẩm chức sắc nữ phái như đạo Cao Đài...

Qua sự học hỏi các nền tôn giáo, ta thấy một vài tôn giáo chủ trương nam nữ bình quyền như Đạo Oomoto (*Đại Bản Giáo*) có vị giáo chủ là một người nữ đó là bà Nao Deguchi (1836-1918) hoặc Đạo Sikh nam nữ đều có thể đảm nhận những chức vụ như nhau nhưng họ chỉ công cử nhiệm vụ mà thôi chớ không có phẩm tước chức sắc rõ ràng có hệ thống như đạo Cao Đài...

Cho nên ta có thể nói chưa có nền tôn giáo nào nâng đỡ dành ưu quyền cho nữ phái như đạo Cao Đài...

8 – Phương pháp tu hành, giai đoạn đầu vẫn ở tại thế mà tu được, sau khi lớn tuổi hơn và nhẹ bớt gánh đời rồi dành toàn thời gian phết đời hành Đạo.

Phương pháp này so ra dễ thực hiện cho số đông

[1] Thánh-Ngôn Hiệp-Tuyển

nhơn sanh có thể vừa trả quả nghiệp vừa nhập trường công quả để đoạt vị khi mãn kiếp sanh.

Cao Đài chủ trương Nho Tông chuyển thế nên người tu phải lo tròn Nhơn Đạo trước tiên rồi mới lo phần Thiên Đạo. Pháp tu Cao Đài gọi là phước huệ song tu nghĩa là người tín đồ bình thường ở nhà lo tròn bốn phận trong gia đình, lập công quả, lãnh nhiệm vụ Bàn Tri Sự nơi Hương Đạo, lo bề quan hôn tang tế sự nơi địa phương, cúng tứ thời ở nhà và cúng đàn lễ nơi Thánh Thất... Giữ Ngũ Giới Cấm, Tứ Đại Điều Qui, ăn chay kỳ theo tiêu chuẩn 10 ngày trong tháng...

Đây là những điều dễ dàng ai cũng có thể làm được miễn là có tâm lo tu hành. Có những vị leo lên lần từ hàng đạo hữu đến cuối đời đoạt phẩm Đầu Sư như quý Ngài Đầu Sư Thượng sáng Thanh, Đầu Sư Thái Bộ Thanh tức là vào hàng Tiên vị. Điều này chứng tỏ pháp tu Cao Đài là dễ dàng cho nhơn sanh đoạt vị để có thể giải thoát kiếp luân hồi sanh tử...

9 – Pháp tu buổi Tam Kỳ Phổ Độ nhấn mạnh vào việc lập công quả, đây là việc dễ làm hơn là các pháp tu thời Nhị Kỳ Phổ Độ như ly gia, cắt ái, tham thiền, nhập định,...

Thánh giáo dạy về việc lập công quả qua TNHT^[1]:

– “Người dưới thế này muốn giàu có phải kiếm phương thế mà làm ra của. Ấy là về phần xác thịt. Còn Thần, Thánh, Tiên, Phật muốn cho đắc Đạo phải có công quả.

Thầy đến độ rồi các con là thành lập một trường công

[1] Thánh-Ngôn Hiệp-Tuyển

đức cho các con nên Đạo. Vậy đấng Đạo cùng chẳng tại nơi các con muốn cùng chẳng muốn”. (trg 24)

– “Lão còn ít lời khuyên chư hiền hữu rằng: công quả cho kịp kỳ kẻo để nhiều người còn chìm đắm trong khổ hải mà không đặng sớm gặp Tam Kỳ Phổ Độ, nên Lão cũng lấy làm thương xót. Có người thì rủi đường ấy, còn nhiều kẻ may gặp chánh Đạo, lại có ý cáo thối, lui bước lại đường đời, ấy là điều đáng lo cho chúng sanh, vì cái gương Đạo mà đem chiếu giữa công chúng, nếu gương trong thì tỏ rạng, còn gương lờ thì mới sao?”(trg 120).

“Ấy vậy Đại Đạo Tam Kỳ chẳng khác chi một trường thi công quả; nếu biết ăn năn trở bước lại nơi đường sáng sửa, giới tâm trau đức, đặng đến hội diện cùng Thầy, thì mới đạt đặng địa vị thanh cao trong buổi chung qui cho. Chúng sanh khá nghe và xét mình cho lắm”. (trg 127).

Công quả là tất cả những gì ta cứu giúp cho chúng sanh bằng tiền bạc, công sức, lời nói, bằng thương yêu săn sóc,... hay gọi là Tam lập là Lập Công, Lập Đức, Lập Ngôn,... Đây là những điều dễ thực hiện ai cũng có thể làm được,...

10 – Quan niệm Cao Đài bắt buộc tín đồ ăn chay 10 ngày tối thiểu để có thể siêu thoát về cõi Thiên Liêng Hằng Sống là điều ít có tôn giáo nào sánh được.

Quan niệm ăn chay là để cho Chơn Thần được thanh nhẹ là một quan niệm mới hơn các nền tôn giáo xưa... Ăn chay là ăn thực phẩm từ thực vật rau củ quả không có máu thịt từ loài động vật nên đây là thực phẩm giúp cho thể xác và Chơn Thần chúng ta được tinh khiết.

Thánh giáo dạy về Chơn Thân và sự luyện đạo như sau:

“Mỗi kẻ phàm dưới thế này đều có hai xác thân. Một phàm gọi là corporel. Còn một thiêng liêng gọi là spirituel. Mà cái thiêng liêng do nơi cái phàm mà ra nên gọi nó là bán hữu hình, vì có thể thấy đặng mà cũng có thể không thấy đặng. Cái xác vô hình huyền diệu thiêng liêng ấy do nơi Tinh, Khí, Thần mà luyện thành. Nó nhẹ nhàng hơn không khí...”

Nó vẫn là chất tức hiệp với không khí Tiên Thiên, mà trong Khí Tiên Thiên thì hằng có điển quang. Cái Chơn Thân buộc phải tinh tấn trong sạch mới nhẹ hơn không khí ra khỏi ngoài Càn Khôn đặng...

Nếu như các con còn ăn mặn luyện đạo rụi có ấn chứng thì làm sao mà giải tán cho đặng? Như rụi bị hườn, thì đến khi đắc đạo, cái trước khí ấy vẫn còn, mà trước khí thì lại là vật chất tiếp điển (bon conducteur d'électricité) thì chưa ra khỏi lẩn không khí đã bị sét đánh tiêu diệt. Còn như biết khôn thì ẩn núp tại thế mà làm một bậc Nhân Tiên thì kiếp đọa trần cũng còn chưa mãn. Vì vậy Thầy buộc các con phải trường trai mới đặng luyện đạo”.

Cao Đài rất quan trọng việc ăn chay nên Tân Luật qui định, bực hạ thừa thì phải ăn chay 10 ngày (*thập trai*) còn bực thượng thừa phải trường trai...

Ít có tôn giáo nào bắt buộc tín đồ phải ăn chay 10 ngày, ngay cả Phật giáo việc ăn chay cũng là tự nguyện chớ không bắt buộc. Ngày nay Cao Đài bắt tín đồ phải ăn thập trai trở lên mới được hưởng Bí Pháp của Đạo, đây là điều quan trọng nên Đức Chí Tôn mới bắt buộc

con, cái Người.

11 – **Thuyết Tiến Hóa trong Bát Hồn vận chuyển** bao gồm cả thuyết Luân hồi của nhà Phật là một phần giáo lý quan trọng và chứng nghiệm thực tế trong Đạo Cao Đài, mà một số tôn giáo thuộc về Thánh Đạo bỏ qua thuyết này...

Cao Đài đưa ra quan niệm rõ ràng về bát phẩm chơn hồn trong Càn Khôn Vũ Trụ: từ Kim thạch rồi tiến hóa lên Thảo mộc; Thảo mộc tiến hóa lên Thú cầm; Thú cầm tiến hóa lên Phẩm Người. Đạt được phẩm người là nhân loại, rồi người phải tu hành, phụng sự chúng sanh để đoạt vị Thần Thánh Tiên Phật. Khi đoạt vị Tiên Phật mới gọi là giải thoát khỏi kiếp luân hồi sanh tử.

Mỗi chơn hồn khi sinh ra rồi bắt buộc phải đi trên con đường nầy. Nếu người nào không lo tu hành mà gây nhiều tội lỗi thì phải chịu đau kiếp trở lại để trả quả nghiệp tức là phải chịu nhiều đau khổ thể xác tinh thần. Dĩ nhiên là ai cũng muốn sung sướng nên bắt buộc chỉ có con đường tu hành để mau giải thoát mà thôi.

Đây gọi là định luật tiến hóa trong Càn Khôn Vũ Trụ. Các tôn giáo khác không quan niệm rõ ràng về Bát Hồn vận chuyển, nhưng Cao Đài giải thích rất rõ ràng...

12 – **Về Vũ Trụ Quan:** Sự thành hình Vũ Trụ, các cõi Trời từ cao đến cùng thấp đều được diễn tả rõ ràng qua lời Thánh giáo và Kinh kệ được Ông Trên ban cho.

Chính Đức Chí Tôn đã giảng cơ giảng giải về Vũ

Trụ Quan của Cao Đài. Những tầng hữu hình: gồm Thất Thập Nhị Địa, rồi Tứ Đại Bộ Châu lên nữa là Tam Thiên Thế Giới. Và những tầng cao hơn thuộc vô hình như: Tam Thập Lục Thiên là 36 tầng Trời, rồi chuyển kiếp tu hành nữa mới vào đặng Bạch Ngọc Kinh mà Đạo Phật gọi là Niết Bàn.

Ngoài ra qua các bài kinh Thiên Đạo chúng ta cũng biết thêm cõi Cực Lạc thế giới, Cửu Thiên Khai Hóa, ... Ngoài ra các cõi đọa như Cõi Âm Quang, Thanh Tịnh Đại Hải Chúng,...

Điểm đặc biệt là khi chết rồi mỗi tuân Cửu, Tiểu Tường, Đại Tường chúng ta sẽ biết mỗi giai đoạn linh hồn sẽ đi đến đâu. Đây là điều ít có tôn giáo nào giải rõ ràng như đạo Cao Đài..

13 – Về Nhân Sinh Quan: Thuyết Tam Thế xác thân được diễn tả rõ ràng hơn về bản thể con người.

Trước kia người ta cũng biết vấn đề này rồi như trong dân gian có câu: Ba hồn bảy vía... Đến nay Cao Đài giải thích rõ ràng hơn để mọi người ai cũng hiểu được. Ba hồn của con người là Sanh Hồn, Giác Hồn Và Linh Hồn. Bảy vía là lớp áo của Chơn Thân con người...

14 – Các tôn giáo Nhị Kỳ Phổ Độ đã đưa ra lời tiên tri về ngày tận thế và Hội Long Hoa hay ngày phán xét cuối cùng... Ngày nay trong Đạo Cao Đài cũng diễn tả điều đó có hệ thống rõ ràng:

Tượng Đức Phật Di Lạc cõi trên lưng cọp trên nóc HIỆP-THIÊN-ĐÀI, Ngài mặc một bên là áo cà sa, một

bên là áo măng bào, nói lên sứ mạng của Ngài về cả Đạo lẫn thế.

Rồi bốn cây cột biểu tượng Long Hoa trước Đền Thánh tức là Hội Long Hoa diễn ra nơi cửa Đạo Cao Đài.

Nhất là các bài kinh Đại Tường, Di Lạc Chơn Kinh, nói lên sứ mạng của Đức Phật Di Lạc trong buổi Tam Kỳ Phổ Độ mà chúng ta biết được Ngài đã đến rồi không ai khác hơn là Đức Hộ Pháp.

Chúng ta còn biết được trong tương lai Ngài còn đến để “*thâu các Đạo hữu hình làm một*” như trong bài kinh Đại Tường diễn tả.

Các tôn giáo khác cũng có nói về Hội Long Hoa và Đức Phật Di Lạc nhưng chưa tôn giáo nào diễn tả rõ ràng bằng trong đạo Cao Đài.

Tóm lại, ngày nay các tôn giáo đều có hoài vọng tìm ra con đường lý tưởng để làm tôn giáo chung duy nhất cho nhân loại. Ngày nào họ nhận ra được những ưu điểm của Đạo Cao Đài chắc hẳn họ sẽ tôn vinh Cao Đài như là một nền Đạo trọn vẹn như là một mẫu số chung cho các nền Tôn Giáo vậy...

 QUANG THÔNG (9-2023)

CAO-ĐÀI
MẪU SỐ CHUNG CHO CÁC NỀN TÔN GIÁO

QUANG THÔNG
